



Verlies van schuldvordering

Auteur(s): Stefaan Van
Crombrugge

Editie: 1378 p. 12

Publicatiedatum: 19 maart 2014

Rechtbank/Hof: Gent

Datum van uitspraak: 24 december 2013

Wetboek: W.I.B. 92

Artikel: 48

Verlies van schuldvordering

Naar aanleiding van het faillissement van een klant boekt een aannemer in 2005 een aantal schuldvorderingen af als verloren. De fiscus verwerpt de aftrek van die verliezen, omdat zij volgens hem nog niet zeker en vaststaand waren in het jaar waarin zij werden geboekt. Op grond van feitelijke omstandigheden volgt het hof van beroep te Gent dit standpunt van de fiscus. Maar de aannemer roept in subsidiaire orde de toepassing van artikel 48 WIB 1992 in. Kan dat nog wel? Kan de belastingplichtige nog wel aan de voorwaarden van dat stelsel voldoen? Die vraag wordt door het hof te Gent bevestigend beantwoord.

Voor de toepassing van artikel 48 WIB 1992 is niet vereist dat het verlies van de schuldvordering op 31 december 2005 al een zeker en vaststaand karakter had. Het volstond dat het verlies op grond van bijzondere omstandigheden die zich tijdens het betrokken boekjaar hebben voorgedaan en die op het einde van het boekjaar nog steeds aanwezig waren, waarschijnlijk was. De fiscus kan zich dus niet beroepen op dezelfde (zwaardere) bewijslast met betrekking tot het zeker en vaststaand karakter van het verlies zoals dat voor de toepassing van artikel 49 WIB 1992 geldt.

Op grond van de feitelijke gegevens meent het hof dat het verlies van de schuldvorderingen op 31 december 2005, hoewel niet vaststaand, toch waarschijnlijk was. Maar de fiscus en de eerste rechter hebben de toepassing van artikel 48 WIB 1992 geweigerd wegens het niet-voldoen aan formele voorwaarden: in het bijzonder werd geen verantwoording volgens het model 204.3 opgemaakt, zoals voorgeschreven in artikel 22, § 1, 4° KB/WIB 1992. Het hof onderschrijft die formele strengheid niet.

In principe moeten de bedragen van de waardeverminderingen in het boekjaar waarin ze worden gevormd, worden geboekt op een afzonderlijke rekening (art. 22, § 1, 3° KB/WIB 1992). Vermits de betrokken aannemer als zelfstandige in een eenmanszaak geen volledige (dubbele) boekhouding moest bijhouden en dat ook niet deed, kon hij praktisch niet voldoen aan die verplichting. In die omstandigheden kan de belastingplichtige niet geacht worden niet in overeenstemming met de wettelijke bepalingen te hebben gehandeld.

Ook het door artikel 22, § 1, 4° KB/WIB 1992 opgelegde vereiste van verantwoording door middel van een formulier 204.3 moet met het nodige gezond verstand worden benaderd. De belastingplichtige heeft geoordeeld dat de schuldvordering definitief verloren was en heeft haar om die reden onder de post "diverse kosten" afgetrokken met toepassing van artikel 49 WIB 1992. Eenmaal gekozen voor deze juridische weg, kon hij niet tegelijk kiezen voor de toepassing van artikel 48 WIB 1992.

Uiteindelijk heeft hij voldoende duidelijk gemaakt dat het ging om facturen aan een gefailleerde, die hij ten laste van de winst wou leggen. In dat opzicht kan ook worden verwezen naar *Com. IB 92*, nr. 48/6, waaruit blijkt dat de termijn om een opgave 204.3 in te dienen, naar de mening van de fiscus niet op straffe van verval is vastgesteld : dat biedt inzonderheid aan de belastingplichtigen die in de mening verkeerden dat de door hen geboekte waardeverminderingen als beroepskosten aftrekbaar waren, de mogelijkheid nog een opgave 204.3 in te dienen, wanneer in om het even welk stadium van de procedure blijkt dat die waardeverminderingen kunnen worden vrijgesteld.